

بی بی سی، اول اپریل ۲۰۱۱

برگرداننده: فتح علیشاه هادی

گزارش از گلدست مهر آورد، خارق بدخشان

نیروی برقی تاجکی در شغنان افغانستان

لشکر بیک یکی از ساکنین سالمند سفیدج روستائی کوچکی در ولسوالی شغنان افغانستان است. وی بازنشسته (متقاعد) است و 78 سال دارد. تقریباً چهل سال عمر خود را به خدمت در امور محاسبات نه تنها در ادارات دولتی ولسوالی شغنان بلکه در شهرها و مناطق دیگر افغانستان و از جمله در کابل پایتخت صرف کرده است. بلی بگفته او حق بازنشستگی که دولت افغانستان به او سال تنهائیک مراتبه پرداخت میکند. همگی ۵۰۰ دالرامریکائی است. این برای تأمین روزگاری خانواده اش کافی نیست. پسرش در مرکزی ولسوالی دکائی دارد که از آن نیز سودی خوبی به دست نمی آید. ولی لشکر بیک مهمترین تغییرات در سالهای آخر در حیات اجتماعی و اقتصادی مردم محنتکش رادسترسی به نیروی برق خواند.

لشکر بیک میگوید آمدن برق به این روستا از مهمترین تغییرات در چندین سال آخر است. وی میگوید با آمدن نیروی برق مردم محلی از بسیاری مشکلات رهایی یافتند و برق به اقتصاد خانواده‌ها و آنها تغییرات مثبت وارد کرد. بگفته لشکر بیک سه سال است کشور همسایه تاجکستان توسط خط انتقالی برق به این منطقه نیرو برق صادر میکند. اما کنون همه خانواده های روستا بطور شبانه روزی از نیروی برق برخوردارند. به عقیده لشکر بیک دسترسی به برق امکان داده که تأمین ۹ نفر از اعضای خانواده اش آسانتر شود و پولی که تا این دم برای گرمی و روشنایی خرج میشد برای اجرای دیگر مصرف میشود. در همین حال مهندس اسدالله یک مسئول اداره برق ولایت بدخشان گفت که طبق قرارداد میان دولت افغانستان و تاجکستان انتقال برق از قلمرو ولایت بدخشان تاجکستان به ولسوالی شغنان افغانستان از سال 2008 آغاز شده است.

برق به این منطقه دور افتاده افغانستان از بدخشان تاجکستان متقل میشود. وی افزود که اکنون نیروی برق در تمام فصل های سال تأمین است و تعدادی مصرف کنندگان آن همه ساله می افزاید، به گفته مهندس اسدالله در حال حاضر از نیروی برق که از بدخشان تاجکستان به افغانستان صادر میشود حدود ۱۰۰۰ انواده برخوردار اند. نیروی برق آبی به ولسوالی شغنان توسط شرکت خصوصی پامیر انرژی انتقال داده میشود، پامیر انرژی شرکت اصلی تولید کننده نیرو برق آبی در منطقه بدخشان تاجکستان است.

طوری که دلیر جمعه یوف رئیس این شرکت ابراز داشت در حال حاضر این شرکت هدف دارد که تعداد مصرف کننده گان برق را در ولسوالی های دیگر ولایت بدخشان افغانستان نیز افزایش دهد. او گفت که در این باره با اداره برق ولایت بدخشان توافق حاصل شده و بخصوص در فصل تابستان این شرکت امکان دارد به ولسوالی های همسایه نیز مقدار بیشتر نیروی برق صادر کند.

اکنون ساکنین شغنان میتوانند تلویزون تماشا بکنند. بگفته عبدالله امان بیکوف سخنگوی شرکت پامیر انرژی خارق مرکز آستان بدخشان تاجکستان، این شرکت این شرکت نیروی برق را به بدخشان افغانستان با تعرفه های ویژه بفروش میرساند. وی شرح داد اکثر اهالی مناطق کوهستانی بدخشان افغانستان فقیر هستند و امکان پرداخت تعرفه های بین المللی را ندارند. طوری که ضمن باز دید از بسیاری از خانه هادر ولسوالی شغنان بمشاهده رسید در حال حاضر مردم این ولسوالی از برق تنها به عنوان وسیله روشنایی و گرمی استفاده میکنند. آنها میگویند که سامان آلات برق در بازار ولسوالی شغنان کم چین است و همچنین نه هر خانواده امکان پرداخت پول زیاد را برای استفاده از برق دارد.

لشکر بیک میگوید سال قبل خانواده های او نیز برای تأمین روشنایی و گرمی پول هنگفت میپرداخت اما اکنون این خراجات خیلی کاهش یافته است. خانواده او حالاً در ماه برای مصرف برق حدود ۱۰۰۰ افغانی که معادل ۱۰۰ سامانی است پرداخت میکند. او در خانه اش به جز چراغ همچنین بخاری برقی، تلویزون، یخچال، دستگاه برق نان پزی و آبگرمی دارد و پسر دکاندارش محمد اشرف در صداست که تابستان امسال برایش آسیاب برقی نیز بخرد. لشکر بیک میگوید که این آسیاب نه تنها برای خورد کردن گندم بلکه برای تهیه تلقان از توت که در منطقه شغنان از غذاهای محلی و مشهور محسوب میشود کمک خواهد کرد.

بدون برق لشکر بیک نمیتوانست از فن آوری جدید برای مداوای فلج استفاده کند.

اما مهمتر از همه لشکر بیک که از چند سال پیش بدینسویه فلج گرفتار است از دخترش در آلمان یک یک ماساژ دهنده بالشت برقی دریافت کرده است که برای شفائی او کمک موثر رسانده و دردش را براتب کمتر کرده است. وی میگوید: اگر برق نمیشد من چگونه از چنین اسبابهای مفید میتوانستم استفاده کنم؟ "طوری که بسیاری از ساکنین ولسوالی شغنان گفتند در بسیاری روستاهای کوهستانی مردم محلی برای روشن کردن خانه ها هنوز هم از چراغهای سیاه استفاده میکنند، که از روغن و پی گیاهای مخصوص آماده میشود.

شرکت "پامیر انرژی" سال ۲۰۰۲ طبق یک قرارداد با امتیاز میان دولت تاجکستان، اتحادیه مالی بین المللی و صندوق آقاخان تأسیس شده و هدف آن تأمین نیروی برق در منطقه کوهستانی بدخشان است.

محرر: بعد از گذشت ۲۳ سال برای بار اول من متن تاجکی را به فارسی برگرداندم و هر اشتباه اگر صورت گرفته به بزرگواری خویش عفو نماید.